TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2011. gada 9. jūnijā *

Lieta C-52/10

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Symvoulio tis Epikrateias* (Grieķija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2009. gada 23. decembrī un kas Tiesā reģistrēts 2010. gada 1. februārī, tiesvedībā

***Eleftheri tileorasi AE* "*ALTER CHANNEL*",**

Konstantinos Giannikos

pret

***Ypourgos Typou kai Meson Mazikis Enimerosis*,**

***Ethniko Symvoulio Radiotileorasis*.**

* Tiesvedības valoda – grieķu.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], tiesneši R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*] (referente), E. Juhāss [*E. Juhász*], Dž. Arestis [*G. Arestis*] un T. von Danvics [*T. von Danwitz*],

ģenerāladvokāts N. Jēskinens [*N. Jääskinen*],
sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2011. gada 2. marta tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Eleftheri tileorasi AE* "*ALTER CHANNEL*" un K. Jannika [*K. Giannikos*] vārdā — D. Sarafjans [*D. Sarafianos*], *dikigoros*,

— Grieķijas valdības vārdā — A. Samoni-Randu [*A. Samoni-Rantou*], E. M. Mamuna [*E.-M. Mamouna*] un N. Marioli [*N. Marioli*], pārstāvji,

— Latvijas valdības vārdā — K. Drēviņa un M. Borkoveca, pārstāves,

— Zviedrijas valdības vārdā — K. Meijere-Seitsa [*C. Meyer-Seitz*] un S. Juhannesone [*S. Johannesson*] pārstāves,

— Eiropas Komisijas vārdā — S. Vriņona [*C. Vrignon*] un D. Triandafilu [*D. Triantafyllou*], pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 1989. gada 3. oktobra Direktīvas 89/552/EEK par dažu tādu televīzijas raidījumu veidošanas un apraides noteikumu koordinēšanu, kas ietverti dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos (OV L 298, 23. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 30. jūnija Direktīvu 97/36/EK (OV L 202, 60. lpp.; turpmāk tekstā — "Direktīva 89/552"), 1. panta d) punktu.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Eleftheri tileorasi AE "ALTER CHANNEL"* (turpmāk tekstā — "*Eleftheri tileorasi*") un K. Janniku, no vienas puses, un *Ypourgos Typou kai Meson Mazikis Enimerosis* (preses un plašsaziņas līdzekļu ministrs) un *Ethniko Symvoulio Radiotileorasis* (Valsts radio un televīzijas padome, turpmāk tekstā — "*ESR*"), no otras puses, saistībā ar naudas sodu, ko *ESR* uzlika *Eleftheri tileorasi* un K. Jannikam par valsts tiesību normu attiecībā uz slēpto reklāmu pārkāpumu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesiskais regulējums

3 Atbilstoši Direktīvas 89/552 preambulas divdesmit septītajam apsvērumam:

"tā kā, lai nodrošinātu televīzijas skatītāju kā patērētāju interešu pilnīgu un pienācīgu aizsardzību, ir būtiski televīzijas reklāmu pakļaut noteikumu un standartu minimumam; un tā kā dalībvalstīm ir jāsaglabā tiesības noteikt sīkāk izstrādātas vai stingrākas normas un atsevišķos gadījumos izvirzīt atšķirīgus nosacījumus televīzijas raidorganizācijām, kas atrodas to jurisdikcijā".

4 Minētās direktīvas 1. panta c) un d) punktā ir paredzēts:

"Šajā direktīvā:

[..]

c) "televīzijas reklāma" ir jebkurš paziņojums raidījumā vai nu par samaksu, vai līdzīgu atlīdzību vai valsts vai privāta uzņēmuma raidījums pašreklāmas nolūkā sakarā ar tirdzniecību, uzņēmējdarbību, amatu vai profesiju, lai veicinātu preču vai pakalpojumu, to skaitā nekustamā īpašuma, tiesību un pienākumu, piedāvājumu par samaksu;

d) "slēpta reklāma" ir pakalpojumu, nosaukuma, preču zīmes, preču ražotāja vai pakalpojumu sniedzēja darbību atveidojums programmā, kad šādu atveidojumu raidorganizācija [tīši] iecerējusi kā reklāmu, kas varētu maldināt skatītāju par tā būtību. Šāds atveidojums uzskatāms par tīšu, jo īpaši, ja tas ir par maksu vai citu atlīdzību."

5 Šīs direktīvas 10. panta 1. un 4. punktā ir noteikts:

"1. Televīzijas reklāma un televeikals ir skaidri pazīstams un nošķirts no citām programmas daļām ar optiskiem un/vai akustiskiem līdzekļiem.

[..]

4. Slēpta reklāma un televeikals ir aizliegts."

Valsts tiesiskais regulējums

6 Direktīvas 89/552 1. panta d) punkts Grieķijas tiesībās tika transponēts ar Prezidenta dekrētu 100/2000 par slēpto reklāmu (*FEK A'* 98).

Pamata lieta un prejudiciālais jautājums

7 *Eleftheri tileorasi* ir sabiedrība, kurai pieder un kura vada privātu televīzijas kanālu ar nosaukumu "ALTER CHANNEL".

8 K. Janniks ir šīs sabiedrības prezidents un izpilddirektors.

9 Šī televīzijas kanāla 2003. gada 12. novembra raidījuma trīs epizodēs tika stāstīts par estētisko zobārstniecību.

10 Pirmajā epizodē, kuras laikā ekrāna apakšējā daļā parādījās uzraksts "viņa izmaina savu smaidu", raidījuma vadītāja intervēja zobārsti, kura, tai blakus atrodoties vienai no tās pacientēm, apgalvoja, ka šī procedūra ir pasaules mēroga jaunums, kura rezultātus viņa pierādīs, izmantojot savas pacientes zobus, un ka divu stundu laikā šī paciente iegūs nevainojamu dabisku smaidu. Pēc tam zobārste sniedza dažus paskaidrojumus par izmantotās metodes efektivitāti un uzsvēra, ka šīs procedūras beigās tiks iegūts nevainojams dabisks smaids. Atbildot uz raidījuma vadītājas jautājumu, zobārste sniedza ziņas par šīs procedūras izmaksām.

11 Raidījuma laikā tika rādītas pacientes fotogrāfijas, kas tika uzņemtas pirms estētiskās zobārstniecības procedūras, lai skaitītāji varētu veikt salīdzinājumu.

12 Otrajā raidījuma epizodē tika rādīti divi pacientes uzlabotie augšējie priekšzobi, un trešajā epizodē tika rādīta paciente šīs procedūras beigās.

13 Pēc tam raidījuma vadītāja norādīja, ka procedūra dabiska smaida iegūšanai faktiski tika veikta divu stundu laikā.

14 Persona, kas viesojās šajā raidījumā, paziņoja, ka arī viņa vēlētos šādu smaidu. Tad zobārste viņu lūdza parādīt savus zobus televīzijas ekrānā, un pēc tam viņas norunāja telefonisku tikšanos.

15 Ar Lēmumu Nr. 63/10.3.2004 *ESR* uzlika naudas sodu *Eleftheri tileorasi* un K. Jannikam EUR 25 000 apmērā, pamatojoties uz to, ka minētajā raidījumā bija ievietota slēpta reklāma.

16 *Eleftheri tileorasi* un K. Janniks iesniedzējtiesā cēla prasību atcelt šo lēmumu.

17 Šādos apstākļos *Symvoulio tis Epikrateias* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai Direktīvas [89/552] 1. panta d) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka saistībā ar "slēptu reklāmu" samaksa vai cita veida atlīdzība ir reklamēšanas mērķa obligāts konceptuāls elements?"

Par prejudiciālo jautājumu

18 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas uzzināt, vai Direktīvas 89/552 1. panta d) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ir jābūt samaksai vai cita veida atlīdzībai, lai pierādītu, ka slēptā reklāma ir ievietota tīši.

19 Jāatgādina, ka saskaņā ar šo tiesību normu "slēptās reklāmas" jēdziens attiecas uz "pakalpojumu, nosaukuma, preču zīmes, preču ražotāja vai pakalpojumu sniedzēja darbību atveidojumu programmā, kad šādu atveidojumu raidorganizācija [ir tīši] iecerējusi kā reklāmu, kas varētu maldināt skatītāju par tā būtību".

20 Šajā ziņā minētajā tiesību normā turklāt ir norādīts, ka "šāds atveidojums uzskatāms par tīšu, jo īpaši, ja tas ir par maksu vai citu atlīdzību".

21 Tomēr vārdi "jo īpaši", kas ir Direktīvas 89/552 1. panta d) punkta spāņu, vācu, angļu un franču valodas versijās, neparādās šīs direktīvas grieķu valodas versijā.

22 Šajā ziņā ir jānorāda, ka minētie vārdi tika iekļauti Direktīvas 89/552, kas ir grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 11. decembra Direktīvu 2007/65/EK (OV L 332, 27. lpp.), 1. panta j) punkta otrajā teikumā ietvertā jēdziena "slēpts audiovizuāls komerciāls paziņojums" grieķu valodas versijā un pārņemti minētās definīcijas, kas ir iekļauta Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 10. marta

Direktīvas 2010/13/ES par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva) (OV L 95, 1. lpp.), 1. panta j) punkta otrajā teikumā grieķu valodas versijā.

23 Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai nepieciešamība vienveidīgi piemērot un tādēļ interpretēt Savienības tiesību normas nepieļauj, ka šaubu gadījumā noteikuma teksts tiek aplūkots tikai vienā no versijām, bet, gluži pretēji, liek to interpretēt un piemērot, ņemot vērā citu oficiālo valodu versijas (2007. gada 19. aprīļa spriedums lietā C-63/06 *Profisa*, Krājums, I-3239. lpp., 13. punkts un tajā minētā judikatūra).

24 Gadījumā, ja Savienības tiesību akta teksts dažādu valodu versijās atšķiras, attiecīgā tiesību norma ir jāinterpretē atkarībā no tā tiesiskā regulējuma vispārējās struktūras un mērķa, kurā šī tiesību norma ietilpst (iepriekš minētais spriedums lietā *Profisa*, 14. punkts un tajā minētā judikatūra).

25 No Direktīvas 89/552 preambulas divdesmit septītā apsvēruma izriet, ka tās mērķis ir nodrošināt televīzijas skatītāju kā patērētāju interešu pilnīgu un pienācīgu aizsardzību.

26 Šajā ziņā minētajā apsvērumā ir precizēts, ka, lai sasniegtu šo mērķi, ir būtiski televīzijas reklāmu pakļaut noteikumu un standartu minimumam.

27 Šādā kontekstā ar Direktīvas 89/552 10. panta 4. punktu ir aizliegta slēpta reklāma.

28 "Slēptās reklāmas" jēdziens, kas ir definēts šīs direktīvas 1. panta d) punktā, attiecībā pret 1. panta c) punktā definēto "televīzijas reklāmu" ir uzskatāms par autonomu jēdzienu, kurš atbilst īpašiem kritērijiem.

29 It īpaši no šīs tiesību normas izriet, ka slēpta reklāma ir tad, ja "raidorganizācija [to ir tīši] iecerējusi kā reklāmu".

30 Šajā ziņā ar Direktīvas 89/552 1. panta d) punktu ir noteikta prezumpcija, atbilstoši kurai pakalpojumu, nosaukuma, preču zīmes, preču ražotāja vai pakalpojumu sniedzēja darbību atveidojums programmā ir uzskatāms par tīšu tad, ja šis atveidojums ir veikts par maksu vai citu atlīdzību.

31 Tomēr šo tiesību normu nevar interpretēt šauri, proti, šādu atveidojumu nevar uzskatīt par tīši iecerētu tikai tad, ja tas ir veikts par maksu vai citu atlīdzību.

32 Šāda interpretācija neizriet ne no attiecīgā apsvēruma formulējuma, ne no iepriekš minētajā tiesību normā noteiktās prezumpcijas, ne arī no Direktīvas 89/552 vispārējās struktūras un mērķa.

33 Tieši otrādi, šāda interpretācija varētu apdraudēt televīzijas skatītāju interešu pilnīgu un pienācīgu aizsardzību, kuru nodrošināšana ir Direktīvas 89/552 mērķis, tostarp ar tās 10. panta 4. punktu aizliedzot slēpto reklāmu, turklāt šāda interpretācija varētu kaitēt šī aizlieguma lietderīgai iedarbībai, ņemot vērā grūtības vai pilnīgu neiespējamību, kas rastos atsevišķos gadījumos, lai pierādītu, ka reklāma, kura tomēr atbilst šī

sprieduma 19. punktā atgādinātajām slēptas reklāmas pazīmēm, ir veikta par maksu vai citu atlīdzību.

34 Līdz ar to, kaut arī maksa vai cita atlīdzība patiešām ir kritērijs, lai konstatētu raidorganizācijas nolūku ievietot reklāmu, tomēr no Direktīvas 89/552 1. panta d) punkta teksta, kā arī no tās vispārējās struktūras un mērķa izriet, ka šādu nolūku nevar izslēgt arī tad, ja par to nav saņemta maksa vai cita atlīdzība.

35 Turklāt ir jāatgādina, ka atbilstoši Direktīvas 89/552 preambulas divdesmit septītajam apsvērumam, lai nodrošinātu televīzijas skatītāju kā patērētāju interešu pilnīgu un pienācīgu aizsardzību, ir būtiski, ka dalībvalstīm ir tiesības noteikt sīkāk izstrādātas vai stingrākas normas un atsevišķos gadījumos izvirzīt atšķirīgus nosacījumus televīzijas raidorganizācijām, kas atrodas to jurisdikcijā.

36 Tādējādi nevar izslēgt, ka dalībvalsts tiesiskajā regulējumā bez maksas vai citas atlīdzības var noteikt citus kritērijus, ar kuriem var pierādīt slēptās reklāmas tīšo raksturu.

37 Šādos apstākļos uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 89/552 1. panta d) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka maksa vai cita veida atlīdzība nav obligāts kritērijs, lai konstatētu slēptas reklāmas tīšu raksturu.

Par tiesāšanās izdevumiem

38 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

Padomes 1989. gada 3. oktobra Direktīvas 89/552/EEK par dažu tādu televīzijas raidījumu veidošanas un apraides noteikumu koordinēšanu, kas ietverti dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 30. jūnija Direktīvu 97/36/EK, 1. panta d) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka maksa vai cita veida atlīdzība nav obligāts kritērijs, lai konstatētu slēptas reklāmas tīšu raksturu.

[Paraksti]